



EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME

EUROPSKI SUD ZA LJUDSKA PRAVA

PRVI ODJEL

PREDMET DRAGIN PROTIV HRVATSKE

(Zahtjev br. 75068/12)

PRESUDA

STRASBOURG

24. srpnja 2014.

Ova presuda će postati konačna pod okolnostima navedenima u članku 44. stavku 2. Konvencije. Može biti podvrgnuta uredničkim izmjenama.

U predmetu Dragin protiv Hrvatske,

Europski sud za ljudska prava (Prvi odjel), zasjedajući u vijeću u sastavu:

Isabelle Berro-Lefèvre, *predsjednica*,

Elisabeth Steiner,

Paulo Pinto de Albuquerque,

Linos-Alexandre Sicilianos,

Erik Møse,

Ksenija Turković,

Dmitry Dedov, *suci*,

i Søren Nielsen, *tajnik Odjela*,

nakon vijećanja zatvorenog za javnost 1. srpnja 2014.,

donosi sljedeću presudu koja je usvojena tog datuma:

POSTUPAK

1. Postupak u ovome predmetu pokrenut je na temelju zahtjeva (br. 75068/12) protiv Republike Hrvatske koji je hrvatski državljanin, g. Robert Dragin („podnositelj zahtjeva“) podnio Sudu na temelju članka 34. Konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda („Konvencija“) dana 2. studenog 2012.

2. Podnositelja zahtjeva zastupao je g. G. Marjanović, odvjetnik iz Rijeke. Hrvatsku Vladu („Vlada“) zastupala je njezina zastupnica, gđa Š. Stažnik.

3. Podnositelj zahtjeva posebice je tvrdio da njegov pritvor nije bio zakonit i da je predugo trajao protivno članku 5. stavku 1. točki (c) i članku 3. Konvencije.

4. Dana 6. svibnja 2013. Vlada je obaviještena o zahtjevu.

ČINJENICE**I. OKOLNOSTI PREDMETA**

5. Podnositelj zahtjeva rođen je 1968. i živi u Matuljima.

6. Dana 8. listopada 2008. podnositelj zahtjeva uhićen je pod sumnjom poticanja na teško ubojstvo, točnije da je zajedno s još jednom osobom potaknuo osobu koja im je dugovala novac na ubojstvo njihovih konkurenata u zaštitarskim poslovima u Rijeci te da su u tu svrhu nabavili strojnice i eksplozivne naprave.

7. Dana 10. listopada 2008. pokrenuta je istraga protiv podnositelja zahtjeva pri Županijskom sudu u Rijeci.

8. Istoga je dana istražni sudac Županijskog suda u Rijeci odredio pritvor prema čl. 102. st. 1. t. 2., 3. i 4. Zakona o kaznenom postupku (rizik od utjecaja na dokazni postupak, rizik od ponavljanja kaznenog djela i ozbiljnost optužbi). Sudac je smatrao da postoji rizik da će podnositelj zahtjeva ometati kazneni postupak utjecajem na nekoliko svjedoka koji su trebali biti ispitani tijekom istrage te da njegova očita namjera da počini predmetno kazneno djelo te moguće posljedice toga opravdavaju njegov pritvor na osnovi rizika od ponavljanja kaznenog djela i ozbiljnosti optužbi.

9. Pritvor je podnositelju zahtjeva produljen 7. studenoga 2008. prema članku 102. stavku 1. točkama 3. i 4. Zakona o kaznenom postupku (rizik od ponavljanja kaznenog djela i ozbiljnost optužbi). Istražni sudac utvrdio je da su svjedoci već ispitani i da stoga nije bilo potrebe za određivanjem pritvora podnositelju zahtjeva na osnovi rizika od dogovaranja. Međutim, sudac je ponovio da je podnositeljeva očita namjera da počini kazneno djelo i moguće posljedice toga opravdavaju pritvor podnositelja zahtjeva na osnovi rizika od ponavljanja kaznenog djela i ozbiljnosti optužbi.

10. Dana 14. studenoga 2008. istraga o podnositelju zahtjeva proširena je na kaznena djela nezakonitog posjedovanja vatrenog oružja i eksploziva.

11. Istražni sudac produljio je pritvor podnositelju zahtjeva 5. prosinca 2008. prema članku 102. stavku 1. točkama 3. i 4. Zakona o kaznenom postupku (rizik od ponavljanja kaznenog djela i ozbiljnost optužbi) na temelju istih razloga kao u prethodnoj odluci.

12. Podnositelj zahtjeva podnio je žalbu 11. prosinca 2008. tvrdeći da osnove koje je iznio istražni sudac nisu dovoljno uvjerljiva opravdanja za njegov pritvor.

13. Dana 17. prosinca 2008. tročlano sudsko vijeće Županijskog suda u Rijeci odbacilo je podnositeljevu žalbu kao neosnovanu potvrđujući obrazloženje istražnog suca.

14. Dana 31. prosinca 2008. Županijsko državno odvjetništvo u Rijeci podnijelo je Županijskom sudu u Rijeci optužnicu protiv podnositelja zahtjeva zbog poticanja na teško ubojstvo i nezakonitog posjedovanja vatrenog oružja i eksploziva. U istom je postupku također podnesena optužnica protiv pojedinca I.F.-a zbog poticanja na teško ubojstvo. Kasnije je 23. siječnja 2009. kazneni postupak protiv druge osobe, V.V.-a, zbog prodaje vatrenog oružja spojen s postupkom protiv podnositelja zahtjeva i I.F.-a pri Županijskom sudu u Rijeci.

15. Dana 7. siječnja 2009. tročlano sudsko vijeće Županijskog suda u Rijeci produljilo je pritvor podnositelju zahtjeva na temelju članka 102., stavka 1. točaka 3. i 4. Zakona o kaznenom postupku (rizik od ponavljanja kaznenog djela i ozbiljnost optužbi). Mjerodavan dio odluke glasi:

„Postoji osnovana sumnja da je optuženik počinio predmetno kazneno djelo. Činjenica da je drugooptuženi, Robert Dragin, u dogovoru s prvooptuženim, I.F.-om, dva puta oputovao u Republiku Bosnu i Hercegovinu radi nabave strojnice i eksplozivne naprave pokazuje namjeru da se počine kaznena djela za koja su

osumnjčeni, a činjenica da je u posjedu drugooptuženog Roberta Dragina pronađena velika količina nezakonitog oružja i eksplozivnih naprava ukazuje na mogućnost ponavljanja kaznenog djela (...)

Činjenica da je plan bio da se kazneno djelo [teškog ubojstva] počini u središtu grada Rijeke u blizini bara M. u kojem se okuplja velik broj mladih ljudi pokazuje ovom vijeću da su okolnosti kaznenog djela osobito ozbiljne (...) “

16. Dana 12. siječnja 2009. podnositelj zahtjeva podnio je žalbu protiv prethodno navedene odluke Vrhovnom sudu Republike Hrvatske tvrdeći da nikada nije došlo do pokušaja navodnih predmetnih kaznenih djela i stoga ništa nije ukazivalo na to da bi ih mogao ponoviti ili da su postojale osobito ozbiljne okolnosti koje opravdavaju njegov pritvor.

17. Vrhovni sud prihvatio je žalbu podnositelja zahtjeva i dana 4. veljače 2009. preinačio odluku Županijskog suda u Rijeci time što je odredio pritvor podnositelju zahtjeva samo temeljem članka 102. stavka 1. točke 3. Zakona o kaznenom postupku (rizik od ponavljanja kaznenog djela). Smatrao je da navodna namjera podnositelja zahtjeva da počini kaznena djela pokazuje da bi mogao ponoviti kaznena djela, no da osnove koje je iznio Županijski sud u Rijeci u vezi s ozbiljnosti optužbi nisu mjerodavne jer se sve spomenute okolnosti u pravilu mogu podvesti pod rizik od ponavljanja kaznenog djela. Također je objasnio da je upućivanje na mogućnost da bi kazneno djelo teškog ubojstva bilo počinjeno na javnom mjestu bilo potpuno nebitno jer do pokušaja kaznenog djela nikada nije došlo, a kamoli do samog počinjenja.

18. Dana 24. veljače 2009. tročlano sudsko vijeće Županijskog suda u Rijeci vratilo je optužnicu Županijskom državnom odvjetništvu u Rijeci i naložilo provođenje daljnje istrage s obzirom na to da nisu utvrđene sve bitne okolnosti.

19. Tijekom nastavljene istrage dana 3. travnja 2009. istražni sudac Županijskog suda u Rijeci produljio je pritvor podnositelju zahtjeva prema članku 102. stavku 1. točki 3. Zakona o kaznenom postupku (rizik od ponavljanja kaznenog djela) ponavljajući da njegova namjera da počini kaznena djela pokazuje mogućnost ponavljanja kaznenog djela.

20. Dana 6. travnja 2009. podnositelj zahtjeva podnio je žalbu protiv prethodno navedene odluke ponavljajući svoje prethodne tvrdnje.

21. Pritvor je podnositelju zahtjeva dodatno produljilo tročlano sudsko vijeće Županijskog suda u Rijeci dana 8. travnja 2009. prema članku 102. stavku 1. točki 3. Zakona o kaznenom postupku (rizik od ponavljanja kaznenog djela) oslanjajući se na navodnu namjeru podnositelja zahtjeva da počini kazneno djelo te na okolnosti predmeta koji su ukazivali na to da bi podnositelj zahtjeva mogao ponoviti kazneno djelo ako je na slobodi.

22. Dana 10. travnja 2009. tročlano sudsko vijeće Županijskog suda u Rijeci odbilo je podnositeljevu žalbu od 6. travnja 2009. (vidjeti prethodni stavak 20.) kao neosnovanu.

23. Dana 14. travnja 2009. podnositelj zahtjeva podnio je žalbu protiv određivanja pritvora od 8. travnja 2009. (vidjeti prethodni stavak 21.) tvrdeći, među ostalim, da je u praksi nemoguće da on ponovi kazneno djelo jer se navodno poticanje na ubojstvo odnosilo na osobu koja je kasnije postala zaštićeni svjedok i u tom je trenutku surađivala s tijelima kaznenog progona.

24. Dana 13. svibnja 2009. Vrhovni sud odbio je žalbu podnositelja zahtjeva kao neosnovanu, primjećujući sljedeće:

„Okolnosti koje pokazuju da [bi] optuženi I.F. i Robert Dragin [mogli ponoviti kazneno djelo] mogu se iščitati iz optužnice kojom su optuženi da su potaknuli osobu koja im je dugovala novac na ubojstvo drugih osoba koje su im bili konkurenti u zaštitarskim poslovima u Rijeci radi ostvarivanja materijalne koristi i iz osobito niskih pobuda te da su u tu svrhu nabavili strojnice i eksplozivne naprave s daljinskim detonatorom i 238 grama plastičnog eksploziva koje su namjeravali podmetnuti pod vozilo jedne od navodnih žrtvi. Sve te okolnosti pokazuju određenu namjeru optuženih. Stoga Vrhovni sud kao drugostupanjski sud smatra da bi im trebalo odrediti pritvor prema članku 102. stavku 1. točki 3. Zakona o kaznenom postupku da bi ih se spriječilo u nastavku takvih aktivnosti.

Oba optuženika istaknula su činjenicu da nijedan nema kaznenu evidenciju. Međutim, imajući na umu okolnosti predmeta koje pokazuju da su imali namjeru počinuti ubojstvo, ta je tvrdnja bezvrijedna.

Nadalje, oba optuženika podnijela su niz prigovora na vođenje postupka kojima su pogrešno dodijelili veliki značaj tvrdeći da prvostupanjski sud nije slijedio upute o povratku optužnice Državnom odvjetništvu radi daljnje istrage. Posljedično, istraga nikada nije dovršena, a maksimalno trajanje pritvora isteklo je tijekom istrage.

Spis predmeta pokazuje da su optuženi uhićeni 8. listopada 2008. (...) i da produljenjem njihova pritvora dana 8. travnja 2009., nakon što je istražni sudac vratio spis predmeta Državnom odvjetništvu, a ono ga je predalo tročlanom sudskom vijeću [Županijskog suda u Rijeci], nije istekao rok propisan člankom 106. stavkom 3. Zakona o kaznenom postupku. U takvim okolnostima i uzimajući u obzir da ovaj sud prilikom donošenja odluke o žalbi protiv odluke o produljenju pritvora ne može razmotriti sve prigovore iznijete u žalbi, svi takvi prigovori smatraju se neosnovanima ...“

25. Dana 13. srpnja 2009. tročlano sudsko vijeće Županijskog suda u Rijeci produljilo je pritvor podnositelju zahtjeva na temelju članka 102. stavka 1. točke 3. Zakona o kaznenom postupku (rizik od ponavljanja kaznenog djela), navodeći sljedeće:

„Optuženici su optuženi za razvijanje detaljnog plana za počinjenje kaznenog djela poticanja na teško ubojstvo prema članku 91. stavicama 4. i 6. u vezi s člankom 37. Kaznenog zakona. Plan je bio da ubojstvo počini druga osoba koja im je dugovala novac. Provooptuženi I.F. dogovorio je kupnju vatrenog oružja i eksploziva, a drugooptuženi Robert Dragin dva puta otputovao je u Bosnu i Hercegovinu da bi ih donio u Hrvatsku nakon čega ih je prosljedio trećoj osobi, uputio ga kako ih se upotrebljava i rekao mu mjesto i vrijeme ubojstva. Zatim je [zajedno s trećom osobom] oštetio vozilo koje je trebala voziti jedna od žrtvi kako bi se osiguralo da žrtva upotrijebi automobil ispod koje je bila podmetnuta eksplozivna naprava.

Ovaj sud utvrđuje da navedene okolnosti pokazuju određenu namjeru optuženika i ukazuju na to da bi provooptuženi I.F. i drugooptuženi Robert Dragin mogli ponoviti kazneno djelo ako su na slobodi. Stoga je njihov pritvor potreban prema članku 102. stavku 1. točki 3. Zakona o kaznenom postupku.”

26. Dana 16. srpnja 2009. podnositelj zahtjeva podnio je žalbu Vrhovnom sudu protiv prethodno navedene odluke tvrdeći da je njegovo ponavljanje kaznenog djela u stvarnosti nemoguće unatoč onome što je izneseno u obrazloženju Županijskog suda u Rijeci.

27. Vrhovni sud odbio je žalbu podnositelja zahtjeva 10. kolovoza 2009. kao neosnovanu i ponovio svoje prethodne tvrdnje.

28. Dana 9. listopada 2009. tročlano sudsko vijeće Županijskog suda u Rijeci produljilo je pritvor podnositelju zahtjeva na temelju članka 102. stavka 1. točke 3. Zakona o kaznenom postupku (rizik od ponavljanja kaznenog djela) ponavljajući svoje prethodno obrazloženje.

29. Prva rasprava na Županijskom sudu u rijeci održana je 19. i 20. listopada 2009. Podnositelj zahtjeva i drugi optuženik izjasnili su da nisu krivi. Prvostupanjski sud ispitao je tri svjedoka i odgodio raspravu.

30. Sljedeća rasprava održana je 30. studenoga 2009. Prvostupanjski sud saslušao je iskaze triju svjedoka.

31. Dana 30. prosinca 2009. tročlano sudsko vijeće Županijskog suda u Rijeci produljilo je pritvor podnositelju zahtjeva na temelju članka 102. stavka 1. točke 3. Zakona o kaznenom postupku (rizik od ponavljanja kaznenog djela) ponavljajući obrazloženje iz svojih prethodnih odluka.

32. Na raspravi održanoj 21. siječnja 2010. prvostupanjski sud je razmotrio dokaze iz spisa predmeta i odgodio raspravu. Sljedeća je rasprava zakazana za 4. ožujka 2010., no odgođena je jer se spis predmeta nalazio na Vrhovnom sudu.

33. Na raspravi održanoj 15. ožujka 2010. tri vještaka dala su svoje iskaze.

34. Dana 22. ožujka 2010. tročlano sudsko vijeće Županijskog suda u Rijeci produljilo je pritvor podnositelju zahtjeva na temelju članka 102. stavka 1. točke 3. Zakona o kaznenom postupku (rizik od ponavljanja kaznenog djela). Mjerodavan dio odluke glasi:

„Optuženici su optuženi za razvijanje detaljnog plana za počinjenje kaznenog djela poticanja na teško ubojstvo prema članku 91. stavcima 4. i 6. u vezi s člankom 37. Kaznenog zakona. Plan je bio da ubojstvo počini druga osoba koja im je dugovala novac. Provooptuženi I.F. dogovorio je kupnju vatrenog oružja i eksploziva, a drugooptuženi Robert Dragin dva puta otputovao je u Bosnu i Hercegovinu da bi ih donio u Hrvatsku nakon čega ih je prosljedio trećoj osobi, uputio ga kako ih se upotrebljava i rekao mu mjesto i vrijeme ubojstva. Zatim je [zajedno s trećom osobom] oštetio vozilo koje je trebala voziti jedna od navodnih žrtvi kako bi se osiguralo da žrtva upotrijebi automobil ispod koje je bila podmetnuta eksplozivna naprava.

Razdoblje trajanja navodne kaznene aktivnosti i planiranje kaznenih djela, uključujući poticanje i davanje upute Č.Đ.-u, pokazuju snažnu namjeru optuženika da počine kaznena djela što ukazuje na to bi provooptuženi I.F. i drugooptuženi Robert

Dragin mogli ponoviti kazneno djelo ako su na slobodi i stoga je njihov pritvor prema članku 102. stavku 1. točki 3. Zakona o kaznenom postupku potreban.”

35. Sljedeće rasprave održane su između 12. i 14. travnja 2010. na kojima je prvostupanjski sud saslušao iskaze četiriju svjedoka i jednog vještaka.

36. Rasprave su održane i 3. i 21. svibnja 2010. na kojima je prvostupanjski sud ispitao tri svjedoka i trećeoptuženog V.V.-a.

37. Dana 31. svibnja 2010. tročlano sudsko vijeće Županijskog suda u Rijeci produljilo je pritvor podnositelju zahtjeva na temelju članka 102. stavka 1. točke 3. Zakona o kaznenom postupku (rizik od ponavljanja kaznenog djela) ponavljajući obrazloženje iz svojih prethodnih odluka.

38. Na raspravi održanoj 4. lipnja 2010. prvostupanjski sud je saslušao iskaz jednog svjedoka, a strane su iznijele svoje završne riječi.

39. Dana 8. lipnja 2010. Županijski sud u Rijeci proglasio je podnositelja krivim za poticanje na teško ubojstvo i nezakonito posjedovanje vatrenog oružja i eksploziva te ga osudio na zatvorsku kaznu u trajanju od šest godina i tri mjeseca.

40. Podnositelj zahtjeva podnio je žalbu Vrhovnom sudu protiv prvostupanjske presude 1. i 8. kolovoza 2010. Tvrdio je da presuda sadrži brojne materijalne i postupovne nepravilnosti.

41. Dana 10. svibnja 2011. Vrhovni sud ukinuo je prvostupanjsku presudu Županijskog suda u Rijeci i naložio ponavljanje postupka zbog postupovnih pogrešaka u izvođenju dokaza tijekom suđenja.

42. Vrhovni sud odredio je pritvor podnositelju zahtjeva prema članku 102. stavku 1. točki 3. Zakona o kaznenom postupku (rizik od ponavljanja kaznenog djela) pozivajući se na njegovu namjeru da počini kaznena djela i okolnosti u kojima su kaznena djela navodno počinjena.

43. Dana 8. srpnja 2011. tročlano sudsko vijeće Županijskog suda u Rijeci produljilo je pritvor podnositelju zahtjeva na temelju članka 102. stavka 1. točke 3. Zakona o kaznenom postupku (rizik od ponavljanja kaznenog djela) oslanjajući se na obrazloženje iz svojih prethodnih odluka.

44. Pritvor podnositelju zahtjeva dodatno je produljilo tročlano sudsko vijeće Županijskog suda u Rijeci 14. rujna 2011. na temelju članka 102. stavka 1. točke 3. Zakona o kaznenom postupku (rizik od ponavljanja kaznenog djela) ponavljajući obrazloženje iz svojih prethodnih odluka.

45. Rasprava zakazana za 14. rujna 2011. odgođena je jer se trećeoptuženi nije odazvao zbog zdravstvenih razloga.

46. Istog je dana Županijsko državno odvjetništvo u Rijeci zatražilo Vrhovni sud da produlji podnositelju maksimalno moguće trajanje pritvora na temelju članka 109. točke 3. Zakona o kaznenom postupku. Ponovilo je da bi podnositelj zahtjeva trebao biti zadržan u pritvoru na osnovi rizika od ponavljanja kaznenog djela.

47. Dana 19. rujna 2011. podnositelj zahtjeva podnio je žalbu protiv odluke o pritvoru od 14. rujna 2011. (vidjeti prethodni stavak 44.) koju je Vrhovni sud odbio kao neosnovanu 26. rujna 2011.

48. Dana 26. rujna 2011. Vrhovni sud naložio je Županijskom sudu u Rijeci da razmotri zahtjev Državnog odvjetništva u Rijeci od 14. rujna 2011. (vidjeti prethodni stavak 46.) zbog toga što bi se pritvor podnositelju zahtjeva prvo trebao produljiti na temelju članka 109. stavka 2. Zakona o kaznenom postupku, a tek po isteku roka propisanog tom odredbom trebalo bi ga produljiti na temelju stavka 3. istog članka.

49. Dana 7. listopada 2011. tročlano sudsko vijeće Županijskog suda u Rijeci produljilo je pritvor podnositelju zahtjeva za još devet mjeseci na temelju članka 109. stavka 2. Zakona o kaznenom postupku. Mjerodavan dio odluke glasi:

„Optuženik Robert Dragin nalazi se u pritvoru od 8. listopada 2008. Njegov je pritvor produljen odlukom ovog suda (...) od 14. rujna 2011. na temelju članka 102. stavka 1. točke 3. Zakona o kaznenom postupku, a njegova je žalba odbijena odlukom Vrhovnog suda (...) od 26. rujna 2011. Stoga, s obzirom na činjenicu da će 8. listopada 2011. trajanje njegova pritvora iznositi tri godine što je prema članku 109. stavku 1. točki 5. Zakona o kaznenom postupku maksimalno razdoblje trajanja pritvora te da je nepravomoćna presuda ovog suda (...) od 8. lipnja 2010. ukinuta odlukom Vrhovnog suda (...) od 10. svibnja 2011., [ovo vijeće] mora razmotriti treba li pritvor produljiti na temelju članka 109. stavka 2. Zakona o kaznenom postupku (...)

Ovo vijeće utvrđuje da bi pritvor optuženiku Robertu Draginu trebalo produljiti za četvrtinu [općeg maksimalnog razdoblja trajanja pritvora], tj. za devet mjeseci.

(...) s obzirom na težinu kaznenih djela za koje se sumnjiči optuženika i propisanu kaznu [ovo vijeće], prema članku 109. stavku 2. u vezi s člankom 109. stavkom 1. točkom 5. Zakona o kaznenom postupku, produljuje cjelokupno razdoblje trajanja pritvora za jednu četvrtinu [općeg maksimalnog razdoblja trajanja pritvora], tj. za devet mjeseci, što bi trebalo biti dovoljno da se dovrši postupak.”

50. Dana 14. listopada 2011. podnositelj zahtjeva podnio je žalbu Vrhovnom sudu tvrdeći da članak 109. stavak 2. Zakona o kaznenom postupku nije primjenjiv u ovom predmetu s obzirom na to da se predmet odnosi na situacije za koje je žalba protiv prvostupanjske presude kojom je optuženik proglašen krivim još uvijek u tijeku na žalbenom sudu. U njegovom je slučaju, međutim, prvostupanjska presuda ukinuta. Također je tvrdio da je produljenje trajanja rokova pritvora izvanredna mjera koja je primjenjiva samo kada prvostupanjski sud, čak i uz dužnu revnost, nije u mogućnosti pravodobno dovršiti postupak zbog objektivnih razloga. On u svom slučaju nije vidio takve okolnosti i istaknuo je da Županijski sud u Rijeci nije ponudio obrazloženja u tom smislu.

51. Dana 25. listopada 2011. Vrhovni sud odbio je žalbu podnositelja zahtjeva. Mjerodavan dio odluke glasi:

„Ovaj sud utvrđuje da članak 109. Zakona o kaznenom postupku omogućuje sudu, u slučaju kada su prvostupanjska presuda i drugostupanjska presuda koja ju je ukinula donesene unutar [općeg] roka utvrđenog člankom 109. stavkom 1., produljenje

prিতvora prvo na temelju članka 109. stavka 2. i zatim na temelju članka 109. stavka 3. U takvim slučajevima razdoblje trajanja prিতvora prema članku 109. stavku 3. treba se produljiti samo kada je isteklo trajanje prিতvora prema članku 109. stavku 2. neovisno o tome je li presuda potvrđena u ponovnom postupku ili ne.

Stoga Vrhovni sud smatra da je, protivno tvrdnjama u žalbi, prvostupanjski sud produljio na zakonski i ispravan način opće razdoblje trajanja prিতvora podnositelju zahtjeva Robertu Draginu za četvrtinu [općeg maksimalnog razdoblja trajanja prিতvora], tj. za devet mjeseci, na temelju članka 109. stavka 2. Zakona o kaznenom postupku.”

52. Rasprava zakazana za 26. listopada 2011. odgođena je jer je obrana prvooptuženog zatražila izuzeće članova prvostupanjskog vijeća i tužiteljstva te također predsjednika Županijskog suda u Rijeci. Ti su zahtjevi odbijeni kao neosnovani 9. i 29. studenoga 2011.

53. Dana 27. studenoga 2011. podnositelj zahtjeva podnio je ustavnu tužbu Ustavnom sudu Republike Hrvatske protiv odluka o njegovu prিতvoru ponavljajući prigovore koje je iznio i Vrhovnom sudu.

54. Dana 22. prosinca 2011. Ustavni sud odbio je ustavnu tužbu podnositelja zahtjeva kao neosnovanu potvrđivši obrazloženje nižih sudova.

55. Dana 22. prosinca 2011. tročlano sudsko vijeće Županijskog suda u Rijeci produljilo je prিতvor podnositelju zahtjeva na temelju članka 102. stavka 1. točke 3. Zakona o kaznenom postupku (rizik od ponavljanja kaznenog djela) ponavljajući obrazloženje iz svojih prethodnih odluka.

56. Podnositelj zahtjeva podnio je žalbu protiv prethodno navedene odluke 30. prosinca 2011. tvrdeći da ne postoje mjerodavne ili dovoljne osnove za kontinuirani prিতvor.

57. Vrhovni sud odbio je žalbu podnositelja zahtjeva kao neosnovanu 11. siječnja 2012. potvrđivši obrazloženje Županijskog suda u Rijeci.

58. Rasprava zakazana za 31. siječnja 2012. odgođena je jer je jedan od branitelja bio na bolovanju.

59. Dana 9. ožujka 2012. tročlano sudsko vijeće produljilo je prিতvor podnositelju zahtjeva na temelju članka 102. stavka 1. točke 3. Zakona o kaznenom postupku (rizik od ponavljanja kaznenog djela) ponavljajući obrazloženje iz svojih prethodnih odluka.

60. Rasprava zakazana za 14. ožujka 2012. odgođena je jer je obrana podnositelja zahtjeva tražila izuzeće članova tužiteljstva zbog toga što su zlouporabili svoje ovlasti u ovom predmetu.

61. Dana 14. ožujka 2012. podnositelj zahtjeva podnio je žalbu protiv odluke o prিতvoru od 9. ožujka 2012. (vidjeti prethodni stavak 59.) ponavljajući svoje prethodne tvrdnje.

62. Između 21. i 23. ožujka 2012. zahtjev podnositelja zahtjeva za izuzećem članova tužiteljstva odbijen je kao neosnovan.

63. Vrhovni sud prihvatio je žalbu podnositelja zahtjeva protiv odluke o prিতvoru (vidjeti prethodni stavak 61.), a 23. ožujka 2012. ukinuo je odluku Županijskog suda u Rijeci zbog toga što je jedan član tročlanog sudskog

vijeća prethodno već izuzet iz predmeta. Naložio je Županijskom sudu u Rijeci da ponovno razmotri predmet u kratkom roku.

64. Dana 2. travnja 2012. tročlano sudsko vijeće Županijskog suda u Rijeci, ovog puta u drugačijem sastavu, produljilo je pritvor podnositelju zahtjeva na temelju članka 102. stavka 1. točke 3. Zakona o kaznenom postupku (rizik od ponavljanja kaznenog djela) ponavljajući obrazloženja iz svojih prethodnih odluka.

65. Dana 10. travnja 2012. podnositelj zahtjeva podnio je žalbu Vrhovnom sudu koji ju je odbio 20. travnja 2012. kao neosnovanu.

66. Rasprava zakazana za 21. svibnja 2012. odgođena je zbog bolesti prvooptuženoga.

67. Dana 20. lipnja 2012. tročlano sudsko vijeće produljilo je pritvor podnositelju zahtjeva na temelju članka 102. stavka 1. točke 3. Zakona o kaznenom postupku (rizik od ponavljanja kaznenog djela) ponavljajući obrazloženje iz svojih prethodnih odluka.

68. Dana 26. lipnja 2012. podnositelj zahtjeva podnio je žalbu Vrhovnom sudu tvrdeći da od ukinuća prvostupanjske odluke nije bilo nikakve aktivnosti u postupku. Također je istaknuo da se, s obzirom na opće trajanje pritvora i manjak revnosti prvostupanjskog suda u vođenju postupka, njegov pritvor pretvorio u zakonsku kaznu. Stoga je bio nerazmjeran svrsi.

69. Dana 29. lipnja 2012. Županijsko državno odvjetništvo u Rijeci na temelju članka 109. stavka 3. Zakona o kaznenom postupku zatražilo je Vrhovni sud da dodatno produlji maksimalno razdoblje trajanja pritvora podnositelju zahtjeva koje je već produljeno na temelju članka 109. stavka 2. Zakona o kaznenom postupku (vidjeti prethodni stavak 51.).

70. Dana 6. srpnja 2012. Vrhovni sud prihvatio je zahtjev i produžio pritvor podnositelju zahtjeva za jednu godinu. Mjerodavan dio odluke glasi:

„Budući da su svi [dozvoljeni] rokovi za pritvor prema članku 109. stavku 1. točki 5. i stavku 2. Zakona o kaznenom postupku iscrpljeni, ispunjeni su uvjeti za produljenje pritvora optuženiku Robertu Draginu prema članku 109. stavku 3. Zakona o kaznenom postupku. S obzirom na to da je predmetni postupak u tijeku na prvostupanjskom sudu, razumno je očekivati da bi se pritvor trebao produljiti za maksimalno razdoblje od jedne godine radi zaključenja postupka.”

71. Istog je dana Vrhovni sud odbio žalbu podnositelja zahtjeva protiv odluke o pritvoru od 20. lipnja 2012. (vidjeti prethodne stavke 67. i 68.) kao neosnovanu.

72. Dana 12. kolovoza 2012. podnositelj zahtjeva podnio je ustavnu tužbu Ustavnom sudu ponavljajući svoje prethodne tvrdnje. Posebice je istaknuo da se njegov pritvor nije mogao kumulativno produljiti prema članku 109. stavcima 2. i 3. Zakona o kaznenom postupku s obzirom na to da se te odredbe odnose na dvije različite situacije. Moguće je produljiti pritvor za maksimalno razdoblje isključivo u izvanrednim okolnostima koje

ne postoje u ovom predmetu. Također je tvrdio da prvostupanjski sud nije provodio ovaj predmet uz dužnu revnost.

73. Dana 31. kolovoza 2012. Ustavni sud odbio je ustavnu tužbu podnositelja zahtjeva kao neosnovanu potvrdivši obrazloženje Vrhovnog suda.

74. Dana 6. rujna 2012. tročlano sudsko vijeće Županijskog suda u Rijeci produljilo je pritvor podnositelju zahtjeva na temelju članka 102. stavka 1. točke 3. Zakona o kaznenom postupku (rizik od ponavljanja kaznenog djela), ponavljajući svoje prethodne tvrdnje.

75. Dana 13. rujna 2012. podnositelj zahtjeva podnio je žalbu Vrhovnom sudu, ponavljajući svoje prethodne tvrdnje, osobito nedostatak dužne revnosti u vođenju postupka.

76. Sljedeća rasprava, zakazana za 25. rujna 2012., odgođena je zbog bolesti prvooptuženoga.

77. Dana 3. listopada 2012. Vrhovni sud prihvatio je žalbu podnositelja zahtjeva od 13. rujna 2012. (vidjeti prethodni stavak 75.) i naložio njegovo puštanje iz pritvora. Vrhovni sud primijetio je da je podnositelj zahtjeva u pritvoru od 8. listopada 2008. i da od ukinuća prvostupanjske presude nije održana rasprava u predmetnom postupku te da nije bilo sigurno kada će se rasprava održati. Stoga je smatrao da bi se podnositelja zahtjeva trebalo pustiti iz pritvora da bi se spriječilo pretvaranje pritvora u zatvorsku kaznu.

78. Kazneni postupak protiv podnositelja zahtjeva još je u tijeku.

II. MJERODAVNO DOMAĆE PRAVO I PRAKSA

A. Mjerodavno domaće pravo

1. Ustav

79. Mjerodavne odredbe Ustava Republike Hrvatske („Narodne novine“, br. 56/1990, 135/1997, 8/1998, 113/2000, 124/2000, 28/2001, 41/2001, 55/2001, 76/2010, 85/2010) glase:

Članak 22.

„Čovjekova je sloboda i osobnost nepovrediva.

Nikom se ne smije oduzeti ili ograničiti sloboda, osim kada je to određeno zakonom, o čemu odlučuje sud.”

2. Ustavni zakon o Ustavnom sudu Republike Hrvatske

80. Mjerodavni dio Ustavnog zakona o Ustavnom sudu Republike Hrvatske („Narodne novine“, br. 49/2002) navode kako slijedi:

Članak 62.

„1. Svatko može podnijeti Ustavnom sudu ustavnu tužbu ako smatra da mu je pojedinačnim aktom tijela državne vlasti, tijela jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave ili pravne osobe s javnim ovlastima, kojim je odlučeno o njegovim pravima i obvezama ili o sumnji ili optužbi zbog kažnjivog djela, povrijeđeno ljudsko pravo ili temeljna sloboda zajamčena Ustavom, odnosno Ustavom zajamčeno pravo na lokalnu i područnu (regionalnu) samoupravu (u daljnjem tekstu: ustavno pravo).

2. Ako je zbog povrede ustavnih prava dopušten drugi pravni put, ustavna tužba može se podnijeti tek nakon što je taj pravni put iscrpljen.”

Članak 74.

„Ako utvrdi da je ustavno pravo podnositelja ustavne tužbe povrijeđeno ne samo osporenim nego i nekim drugim aktom donesenim u tom predmetu, Ustavni sud će odlukom ukinuti, u cijelosti ili djelomično, i taj akt.”

3. Kazneni zakon

81. Mjerodavne odredbe Kaznenog zakona („Narodne novine“, br. 110/1997, 27/1998, 129/2000, 51/2001, 105/2004, 84/2005, 71/2006, 152/2008) glase:

Poticanje**Članak 37.**

„(1) Tko drugoga s namjerom potakne na počinjenje kaznenog djela, kaznit će se kao da ga je sam počinio.

(2) Tko drugoga s namjerom potakne na počinjenje kaznenog djela za koje je pokušaj kažnjiv, a djelo ne bude niti pokušano, kaznit će se kao za pokušaj toga kaznenoga djela.”

Teško ubojstvo**Članak 91.**

„Kaznom zatvora najmanje deset godina ili kaznom dugotrajnog zatvora kaznit će se:

... 4. tko drugoga ubije iz koristoljublja ...

6. tko drugoga ubije iz ... drugih osobito niskih pobuda... “

4. Zakon o kaznenom postupku

82. Mjerodavne odredbe Zakona o kaznenom postupku („Narodne novine“, br. 110/1997, 27/1998, 58/1999, 112/1999, 58/2002, 143/2002 i 62/2003) navode kako slijedi:

Mjere opreza

Članak 90.

„(1) U slučaju kad postoje okolnosti iz članka 102. ovoga Zakona zbog kojih je moguće odrediti pritvor, sud će, ako se ista svrha može ostvariti i nekom od mjera opreza propisanih ovim člankom (...) naložiti okrivljeniku provođenje jedne ili više mjera.

(2) Mjere opreza jesu:

- 1) zabrana napuštanja boravišta;
- 2) zabrana posjećivanja određenog mjesta ili područja;
- 3) obveza okrivljenika da se povremeno javlja određenoj osobi ili državnom tijelu;
- 4) zabrana približavanja određenoj osobi i zabrana uspostavljanja ili održavanja veze s određenom osobom;
- 5) zabrana poduzimanja određene poslovne aktivnosti;
- 6) privremeno oduzimanje putne i druge isprave za prijelaz državne granice;
- 7) privremeno oduzimanje dozvole za upravljanje motornim vozilom...”

Općenite odredbe o pritvoru

Članak 101.

„(1) Pritvor može biti određen samo ako se ista svrha ne može ostvariti drugom mjerom.

(2) Čim prestanu razlozi zbog kojih je pritvor određen, pritvor se mora ukinuti i pritvorenika pustiti na slobodu.

(3) Pri odlučivanju o pritvoru, posebno o njegovu trajanju, vodit će se računa o razmjeru između težine počinjenog kaznenog djela, kazne koja se (...) može očekivati u postupku i potrebe određivanja i trajanja pritvora.

(4) Sudbena tijela pred kojima se vodi postupak postupat će u predmetima u kojima je određen pritvor posebno žurno, te po službenoj dužnosti paziti jesu li prestali razlozi i zakonski uvjeti za pritvor i u tom slučaju ga odmah ukinuti.“

Osnove za određivanje pritvora

Članak 102.

„(1) Ako postoji osnovana sumnja da je određena osoba počinila kazneno djelo, pritvor se protiv te osobe može odrediti ...

3. ako osobite okolnosti opravdavaju bojazan da će ponoviti kazneno djelo;

4. ako su u pitanju kaznena djela: ubojstva, razbojništva, silovanja, terorizma, otmice, zlouporabe opojnih droga, iznude ili kojega drugoga kaznenog djela za koje zakon propisuje mogućnost izricanja kazne zatvora u trajanju od najmanje 12 godina, ako je to opravdano zbog načina izvršenja ili drugih posebno teških okolnosti djela.”

Trajanje pritvora

Članak 109.

„(1) Do donošenja presude suda prvoga stupnja pritvor može trajati najdulje:

1. šest mjeseci ako se za kazneno djelo može izreći kazna zatvora do tri godine;
2. godinu dana ako se za kazneno djelo može izreći kazna zatvora do pet godina;
3. godinu i šest mjeseci ako se za kazneno djelo može izreći kazna zatvora do osam godina;
4. dvije godine ako se za kazneno djelo može izreći kazna zatvora preko osam godina;
5. tri godine ako se za kazneno djelo može izreći kazna dugotrajnog zatvora.

(2) U predmetima u kojima je donesena nepravomoćna presuda, ukupno trajanje pritvora do njezine pravomoćnosti može se produžiti za jednu šestinu u slučajevima iz točke 1. do 3. stavka 1. ovoga članka, odnosno za jednu četvrtinu u slučajevima iz točke 4. i 5. stavka 1. ovoga članka.

(3) Vrhovni sud Republike Hrvatske može, na obrazloženi prijedlog državnog odvjetnika, u slučaju kada je prvostupanjska presuda ukinuta, u postupku za kaznena djela iz točke 1. do 3. stavka 1. ovoga članka, trajanje pritvora produžiti najviše do šest mjeseci, a za kaznena djela iz točke 4. i 5. stavka 1. ovoga članka, najviše za jednu godinu.

(4) Od dana donošenja drugostupanjske presude protiv koje je dopuštena žalba pritvor može trajati do pravomoćnosti presude, ali najdulje tri mjeseca.

(5) Okrivljenik koji se nalazi u pritvoru, a presuda kojom mu je izrečena kazna zatvora postala je pravomoćna, ostat će u pritvoru do upućivanja na izdržavanje kazne, a najdulje do isteka trajanja izrečene kazne.“

Žalba protiv rješenja o određivanju, ukidanju ili produljenju pritvora

Članak 110.

„(1) Žalbu protiv rješenja kojim se određuje, produljuje ili ukida pritvor mogu podnijeti okrivljenik, njegov branitelj i državni odvjetnik u roku od dva dana.“

B. Mjerodavna domaća praksa

83. Mjerodavni dio smjernica usvojenih na sastanku Kaznenog odjela Vrhovnog suda na dan 23. ožujka 2006. [objavljene na internetskoj stranici Vrhovnog suda pod brojem Su IVk-155/2006-1] glasi:

„I. Produljenje ukupnog trajanja pritvora prema članku 109. stavcima 2. i 3. ZKP-a

Ako su prvostupanjska presuda i drugostupanjska odluka kojom je ukinuta prvostupanjska presuda donesene unutar trajanja roka pritvora iz članka 109. stavka 1. Zakona o kaznenom postupku, ukupno trajanje pritvora može se produžiti po članku 109. stavku 2. Zakona o kaznenom postupku, a nakon isteka ovog roka i po članku 109. stavku 3. Zakona o kaznenom postupku.

Pri tome se ukupno trajanje pritvora po članku 109. stavku 3. Zakona o kaznenom postupku produljuje tek protekom roka iz članka 109. stavka 2. Zakona o kaznenom postupku bez obzira na to je li u ponovnom postupku prvostupanjski sud donio novu prvostupanjsku presudu.

Maksimalno trajanje pritvora, u situaciji kada je donesena nepravomoćna presuda, određuje se prema kaznenom djelu za koje je optuženik proglašen krivim, i to bez obzira je li i iz kojih razloga državni odvjetnik podnio žalbu.

II. Računanje rokova trajanja pritvora

Ako su prvostupanjska presuda i drugostupanjska presuda protiv koje je dopuštena žalba, donesene unutar trajanja roka pritvora iz članka 109. stavka 1. Zakona o kaznenom postupku, ukupno trajanje pritvora može se produljiti sukladno odredbi članka 109. stavka 2. Zakona o kaznenom postupku. Nakon isteka roka pritvora iz tog članka pritvor se može produljiti po članku 109. stavku 4. Zakona o kaznenom postupku.

Ako su prvostupanjska presuda i drugostupanjska presuda protiv koje je dopuštena žalba, donesene unutar trajanja roka pritvora iz članka 109. stavka 2. Zakona o kaznenom postupku, ukupno trajanje pritvora može se produljiti sukladno odredbi članka 109. stavka 2. Zakona o kaznenom postupku. Nakon što protekne rok određen tim člankom, ukupno trajanje pritvora može se produljiti prema članku 109. stavku 4. Zakona o kaznenom postupku nakon proteka roka iz članka 109. stavka 2. Zakona o kaznenom postupku.

Ako je drugostupanjska odluka protiv koje je dopuštena žalba donesena unutar trajanja roka iz članka 109. stavka 3. Zakona o kaznenom postupku, ukupno trajanje pritvora može se produljiti prema članku 109. stavku 4. Zakona o kaznenom postupku nakon proteka roka iz članka 109. stavka 3. Zakona o kaznenom postupku.

Ako je drugostupanjska odluka protiv koje je dopuštena žalba ukinuta unutar trajanja roka iz članka 109. stavka 1. Zakona o kaznenom postupku, ukupno trajanje pritvora može se produljiti prema članku 109. stavku 2., a po isteku tog roka i prema članku 109. stavku 3. Zakona o kaznenom postupku.

Ako je drugostupanjska odluka protiv koje je dopuštena žalba ukinuta unutar trajanja roka iz članka 109. stavka 2. Zakona o kaznenom postupku, ukupno trajanje pritvora može se produljiti prema članku 109. stavku 3. Zakona o kaznenom postupku.”

84. U svojim odlukama br. II-5 Kr-1/08-2 od 11. kolovoza 2008. i br. II-5 Kr-7/09-3 od 16. listopada 2009. Vrhovni sud smatrao je da, u slučaju kada je prvostupanjska presuda ukinuta i naređen ponovni postupak unutar razdoblja općeg maksimalnog zakonskog roka za pritvor prema članku 109. stavku 1. Zakona o kaznenom postupku, optuženiku se pritvor može produljiti prema članku 109. stavku 3. Zakona o kaznenom postupku nakon proteka roka iz članka 109. stavka 2. Zakona o kaznenom postupku.

Vrhovni sud objasnio je poveznicu između stavaka 2. i 3. članka 109. Zakona o kaznenom postupku u svojim odlukama br. II Kž-211/10-3 od 31. ožujka 2010. i br. II Kž-689/11-4 od 28. prosinca 2011. Mjerodavan dio posljednje navedene odluke glasi:

„Ispravnom primjenom članka 109. Zakona o kaznenom postupku, u slučaju kada su prvostupanjska presuda i drugostupanjska presuda koja ju je ukinula donesene unutar

[općeg] roka utvrđenog člankom 109. stavkom 1., maksimalno trajanje pritvora može se produžiti temeljem članka 109. stavka 2. Zakona o kaznenom postupku, a zatim temeljem članka 109. stavka 3. Zakona o kaznenom postupku, no samo nakon proteka roka utvrđenog člankom 109. stavkom 2. Zakona o kaznenom postupku neovisno o tome je li prvostupanjska presuda donesena u nastavljenom postupku.”

PRAVO

I. NAVODNA POVREDA ČLANKA 5. STAVKA 1. TOČKE (c) KONVENCIJE

85. Podnositelj zahtjeva prigovorio je da su odluke domaćih sudova o produženju maksimalnog zakonskog roka pritvora nakon 8. listopada 2011. za još jednu godinu i devet mjeseci (vidjeti prethodne stavke 49. i 70.) nezakonite. Pozvao se na članak 5. stavak 1. točku (c) Konvencije čiji mjerodavni dio glasi:

„1. Svatko ima pravo na slobodu i na osobnu sigurnost. Nitko se ne smije lišiti slobode, osim u sljedećim slučajevima i u postupku propisanim zakonom:

(c) ako je zakonito uhićen ili pritvoren radi dovođenja nadležnoj sudbenoj vlasti kad postoji osnovana sumnja da je počinio kazneno djelo ili kad je razumno vjerovati da je to nužno radi sprečavanja izvršenja kaznenog djela ili bijega nakon njegova počinjenja ...”

A. Dopuštenost

86. Sud primjećuje da ovaj dio zahtjeva nije očigledno neosnovan u smislu članka 35. stavka 3. točke (a) Konvencije. Dalje primjećuje da nije nedopušten ni po kojoj drugoj osnovi. Stoga se mora proglasiti dopuštenim.

B. Osnovanost

1. Tvrđnje stranaka

87. Podnositelj zahtjeva ustvrdio je da formulacija članka 109. Zakona o kaznenom postupku predviđa da se maksimalno razdoblje trajanja roka pritvora propisano stavkom 1. istog članka može produžiti prema stavicama 2. i 3. u dvije različite situacije. Prva je kada je optuženik proglašen krivim prvostupanjskom presudom, a njegov je pritvor zatim produžen tijekom razmatranja žalbe protiv te presude. Druga je kada je ukinuta prvostupanjska odluka kojom je optuženik proglašen krivim, a predmet je vraćen na ponovni postupak te je pritvor zatim produžen tijekom ponovnog postupka. Potonja situacija predviđena je stavkom 3. članka 109. Zakona o kaznenom postupku kojim je utvrđeno da se pritvor može produžiti za jednu

godinu. Prema mišljenju podnositelja zahtjeva nije bilo moguće spojiti odredbe stavaka 2. i 3. članka 109. Zakona o kaznenom postupku i stoga je produljenje njegova pritvora bilo nezakonito.

88. Vlada je tvrdila da je cijelo razdoblje trajanja pritvora podnositelja zahtjeva bilo u potpunosti sukladno materijalnim i postupovnim zahtjevima mjerodavnog domaćeg prava. Tumačenje odredbi koje propisuju produljenje maksimalnog trajanja rokova za pritvor prema članku 109. Zakona o kaznenom postupku bilo je dosljedno i u skladu sa smjernicama Vrhovnog suda i njegovom utvrđenom praksom.

2. Ocjena Suda

(a) Opća načela

89. Dobro je utvrđena praksa Suda prema točkama članka 5. stavka 1. da lišavanje slobode uz to što mora potpadati pod jedan od izuzetaka propisanih točkama od (a) do (f) mora biti „zakonito“ (vidjeti *Saadi protiv Ujedinjenog Kraljevstva* [VV], br. 13229/03, stavak 67., ECHR 2008. i *M. protiv Njemačke*, br. 19359/04, stavak 90., ECHR 2009.). Kada je riječ o „zakonitosti“ pritvora, uključujući pitanje slijedi li se „postupak propisan zakonom“, Konvencija u biti upućuje na nacionalno pravo i predviđa podvrgavanje materijalnim i postupovnim pravilima nacionalnog prava (vidjeti, među mnogim drugim izvorima prava, *Erkalo protiv Nizozemske*, 2. rujna 1998., stavak 52., *Izješća o presudama i odlukama 1998-VI*, *Saadi*, prethodno navedeno, stavak 67.; *Kafkaris protiv Cipra* [VV], br. 21906/04, stavak 116., ECHR 2008. i *Schönbrod protiv Njemačke*, br. 48038/06, stavak 81., 24. studenoga 2011.).

90. To prvenstveno zahtjeva da svaki pritvor ima pravnu osnovu u domaćem pravu, no također se odnosi na kvalitetu prava koje mora biti sukladno s vladavinom prava, koncept sadržan u svim člancima Konvencije (vidjeti *Stafford protiv Ujedinjenog Kraljevstva* [VV], br. 46295/99, stavak 63., ECHR 2002-IV i *Kafkaris*, prethodno navedeno, stavak 116.). „Kvaliteta prava“ u tom smislu podrazumijeva da kada nacionalno pravo propisuje lišavanje slobode, ono mora biti dovoljno dostupno, precizno i predvidljivo u njegovoj primjeni da bi se izbjegli svi rizici od proizvoljnosti (vidjeti *Amuur protiv Francuske*, 25. lipnja 1996., stavak 50., *Izješća 1996-III*, *Nasrullojev protiv Rusije*, br. 656/06, stavak 71., 11. listopada 2007. i *Mooren protiv Njemačke* [VV], br. 11364/03, stavak 76., 9. srpnja 2009.). Standard „zakonitosti“ propisan Konvencijom stoga zahtijeva da pravo bude dovoljno precizno u omogućivanju osobi, po potrebi odgovarajućim savjetom, da predvidi, u mjeri razumnoj za okolnosti, posljedice koje može proizvesti određena radnja (vidjeti *Steel i drugi protiv Ujedinjenog Kraljevstva*, 23. rujna 1998., stavak 54., *Izješća 1998-VII* i *Baranowski protiv Poljske*, br. 28358/95, stavak 52., ECHR 2000-III).

91. Sukladnost s nacionalnim pravom, međutim, nije dovoljna: uz to se člankom 5. stavkom 1. zahtijeva da svako lišavanje slobode bude u skladu sa svrhom zaštite pojedinca od proizvoljnosti (vidjeti, među ostalim, *Winterwerp protiv Nizozemske*, 24. listopada 1979., stavak 37., Serija A br. 33; *Saadi*, prethodno navedeno, stavak 67.; i *Moreen*, prethodno navedeno, stavak 72.).

(b) Primjena ovih načela na ovaj predmet

92. Sud primjećuje da se člankom 109. Zakona o kaznenom postupku propisuje maksimalno dopustivo trajanje pritvora prije nego što osuda postane pravomoćna i izvršna. Stoga se stavicima 1. i 2. propisuju opća pravila o izračunu maksimalnog trajanja pritvora, dok se stavkom 3. uređuje pitanje maksimalnog razdoblja trajanja pritvora kada je prvostupanjska presuda ukinuta nakon žalbe (vidjeti prethodni stavak 82.).

93. Čak i kad bi Sud mogao prihvatiti, kao što je ustvrdio podnositelj zahtjeva, da formulacija članka 109. stvara sumnju u način izračuna maksimalnog dopustivog razdoblja trajanja pritvora, Sud primjećuje da je mogući nedostatak jasnoće glede maksimalnog razdoblja trajanja pritvora ispravljen detaljnim smjernicama usvojenim na sastanku Kaznenog odjela Vrhovnog suda dana 23. ožujka 2006. (vidjeti prethodni stavak 83., *Krasniqi protiv Hrvatske*, br. 4137/10, stavci 37. i 28., 10. srpnja 2012. i *Grubić protiv Hrvatske*, br. 5384/11, stavci 40. i 41., 30. listopada 2012.).

94. Prema tim smjernicama, ako su prvostupanjska presuda i drugostupanjska odluka kojom je ukinuta prvostupanjska presuda donesene unutar razdoblja trajanja pritvora iz članka 109. stavka 1. Zakona o kaznenom postupku, kao što je učinjeno u predmetu podnositelja zahtjeva (vidjeti prethodne stavke 39. i 41. te prethodni stavak 82. – članak 109. stavak 1. točka 5. Zakona o kaznenom postupku), ukupno trajanje pritvora može se produljiti po članku 109. stavku 2. Zakona o kaznenom postupku, a nakon proteka ovog roka i po članku 109. stavku 3. Zakona o kaznenom postupku (vidjeti prethodni stavak 83.). Takav je pristup potvrđen i dosljedno provođen u praksi Vrhovnog suda (vidjeti prethodni stavak 84.) i sukladno tome primijenjen u predmetu podnositelja zahtjeva.

95. Nadalje, Sud primjećuje da je smjernice objavio Vrhovni sud. Podnositelj zahtjev imao je pravnog zastupnika tijekom kaznenog postupka protiv njega i za očekivati je da je odvjetnik bio svjestan mjerodavne sudske prakse Vrhovnog suda. Sud je stoga zaključio da je praksa Vrhovnog suda kojom je pojašnjen način primjene članka 109. Zakona o kaznenom postupku bila dostupna podnositelju zahtjeva te je bilo dovoljno predvidljivo da će se primijeniti ta odredba (vidjeti *Krasniqi*, prethodno navedeno, stavak 39. i *Grubić*, prethodno navedeno, stavak 42.).

96. Stoga, imajući na umu da je prije svega na domaćim tijelima, posebice sudovima, da tumače i primjenjuju domaće pravo (vidjeti, među ostalim, *Gudelj protiv Hrvatske* (odl.), br. 34722/11, stavak 40., 2. listopada

2012.), Sud utvrđuje da nije bilo proizvoljnosti u tumačenju i primjeni mjerodavnog domaćeg prava.

97. Prema tome nije došlo do povrede članka 5. stavka 1. točke (c) Konvencije.

II. NAVODNA POVREDA ČLANKA 5. STAVKA 3. KONVENCIJE

98. Podnositelj zahtjeva prigovorio je da osnove koje su iznijeli nacionalni sudovi prilikom produljenja njegova pritvora nisu bile mjerodavne ili dovoljne da bi opravdale njegov kontinuirani pritvor te da je njegov pritvor predugo trajao. Pozvao se na članak 5. stavak 3. Konvencije čiji mjerodavni dio glasi:

„Svatko uhićen ili pritvoren prema u uvjetima predviđenima stavkom 1. (c) ovoga članka (...) ima pravo u razumnom roku biti suđen ili pušten na slobodu do suđenja. Puštanje na slobodu može se uvjetovati davanjem jamstva da će ta osoba pristupiti suđenju.”

A. Dopuštenost

1. Tvrdnje stranaka

99. Vlada je ustvrdila da podnositelj zahtjeva nije podnio žalbe protiv odluka od 9. listopada 2009., 22. ožujka 2010. i 31. svibnja 2010. o produljenju pritvora iako je to mogao učiniti u skladu s domaćim pravom. Kada je riječ o drugim odlukama domaćih sudova o produljenju pritvora, Vlada je istaknula da podnositelj zahtjeva nije iznio pitanja iznesena Sudu u svojim ustavnim tužbama. Umjesto toga podnio je ustavne tužbe kao izvanredna pravna sredstva protiv odluka Vrhovnog suda iako je Ustavni sud u svojoj praksi jasno odredio da on nije sud „trećeg stupnja”.

100. Podnositelj zahtjeva prigovorio je da je tijekom postupka na domaćim sudovima podnio nekoliko žalbi i ustavnih tužbi u kojima prigovara na nezakovitost njegova kontinuiranog pritvora, kao i da nisu postojale mjerodavne i dovoljne osnove za pritvor niti je pokazana dužna revnost u vođenju postupka. Ustvrdio je da je time ispravno iscrpio domaća pravna sredstva kao što se zahtijeva Konvencijom.

2. Ocjena Suda

101. Sud ponavlja da se prema članku 35. stavku 1. Konvencije predmet može razmotriti tek nakon što se iscrpe sva domaća pravna sredstva. Svrha je pravila o iscrpljivanju državama ugovornicama dodijeliti mogućnost sprečavanja ili ispravljanja navodnih povreda protiv sebe prije nego što te tvrdnje budu podnesene Sudu (vidjeti, među drugim izvorima prava, *Selmouni protiv Francuske* [VV], br. 25803/94, § 74, ECHR, 1999-IV). Obveza iscrpljivanja domaćih pravnih sredstava zahtijeva da podnositelj

zahtjeva uobičajeno upotrebljava pravna sredstva koja su učinkovita, dovoljna i dostupna u odnosu na njegove prigovore prema Konvenciji.

102. Glede navodnih povreda članka 5. stavka 3. Konvencije, Sud je već presudio da ako osoba navede povredu ove odredbe zbog duljine svog pritvora u okolnostima kao što su ove u dotičnom predmetu, ta osoba prigovara trajnoj situaciji koju treba razmotriti u cjelini, a ne dijeliti na odvojena razdoblja (vidjeti *Popov i Vorobyev protiv Rusije*, br. 1606/02, stavak 71., 23. travnja 2009.). U tom pogledu Sud smatra da se, ako je podnositelj dovoljno upoznao domaće vlasti sa svojom situacijom i dao im priliku da ocijene je li njegov pritvor spojiv s njegovim konvencijskim pravom na suđenje u razumnom roku ili puštanje na slobodu do suđenja, ne može se smatrati da podnositelj nije ispunio svoju obvezu iscrpljenja domaćih pravnih sredstava (vidi *Dervishi protiv Hrvatske*, br. 67341/10, stavak 114., 25. rujna 2012.).

103. Sud također primjećuje da je podnositelj za vrijeme dok je bio u pritvoru uložio dvanaest žalbi pred domaćim sudovima i dvije ustavne tužbe tvrdeći, među ostalim, da nije bilo mjerodavnih i dovoljnih osnova za njegov kontinuirani pritvor i da je njegov pritvor bio prekomjerno dugačak.

104. Stoga Sud smatra da je podnositelj zahtjeva dovoljno upoznao domaće vlasti sa svojom situacijom i dao im odgovarajuću priliku da ocijene je li njegov pritvor trajao prekomjerno dugo. Sud stoga zaključuje da je podnositelj zahtjeva ispunio svoju obvezu iscrpljivanja domaćih pravnih sredstava i da prigovor Vlade treba odbiti (vidjeti *Dervishi*, prethodno navedeno, stavak 117.).

105. Sud primjećuje da ovaj dio zahtjeva nije očigledno neosnovan u smislu članka 35. stavka 3. točke (a) Konvencije. Dalje primjećuje da nije nedopušten ni po kojoj drugoj osnovi. Stoga se mora proglasiti dopuštenim.

B. Osnovanost

1. Tvrđnje stranaka

106. Podnositelj zahtjeva tvrdio je da kada su mu odredili i produljili pritvor, domaći su se sudovi u biti oslonili samo na one okolnosti koje su sastavni dio kaznenih djela za koje je optužen. Njegovo je mišljenje bilo da iste okolnosti ne mogu poslužiti kao opravdanje njegovog pritvora jer bi to značilo da je osnovana sumnja da je kazneno djelo počinjeno sama po sebi dovoljna da opravda duga razdoblja trajanja pritvora što je protivno praksi Suda. Podnositelj zahtjeva također je smatrao da domaći sudovi nisu pokazali dužnu revnost u vođenju postupka. Istaknuo je da je prvostupanjsku presudu Županijskog suda u Rijeci od 8. lipnja 2010. ukinuo Vrhovni sud dana 10. svibnja 2011. i da nakon toga nije bilo aktivnosti u vođenju postupka, a on je cijelo to vrijeme bio u pritvoru. U odlukama domaćih sudova ne navodi se niti opravdava tako dugi postupak iako je

njegov pritvor produljen dva puta nakon proteka maksimalnog zakonskog trajanja roka za pritvor. Podnositelj zahtjeva također je istaknuo da je Županijskom sudu u Rijeci bila potrebna jedna godina i deset mjeseci da donese prvostupanjsku presudu nakon čega je bila potrebna još jedna godina da se donese odluka o žalbi na Vrhovnom sudu. Nakon što je Vrhovni sud ukinuo prvostupanjsku presudu, nije održana rasprava u postupku, nisu izvođeni dokazi niti je bilo ikakve druge aktivnosti. Međutim, cijelo to vrijeme on se nalazio u pritvoru. Stoga je podnositelj zahtjeva smatrao da domaći sudovi nisu djelovali s dužnom revnosti i nisu pridali dovoljno težine njegovim tvrdnjama da njegov pritvor više nije razuman ili potreban niti su razmotrili mogućnost puštanja na slobodu izricanjem manje strožih mjera opreza poput jamčevine ili policijskog nadzora.

107. Vlada je potvrdila obrazloženje domaćih sudova i ustvrdila da su postojale mjerodavne i dovoljne osnove koje opravdavaju pritvor podnositelja zahtjeva. Posebice, okolnosti predmeta i navodna namjera podnositelja zahtjeva da počini kaznena djela pokazivale su da bi podnositelj zahtjeva mogao ponoviti kazneno djelo i domaći sudovi iznijeli su dovoljne razloge u tom pogledu. Podnositelj zahtjeva također je bio u pritvoru određeno razdoblje zbog ozbiljnosti optužbi što je također opravdano svim okolnostima dotičnog predmeta. Vladino je mišljenje da su zbog složenosti predmeta domaći sudovi pokazali dužnu revnost u vođenju postupovnih radnji obavljenih tijekom postupka i stoga je pritvor podnositelja zahtjeva bio prikladna i razumna mjera u okolnostima ovog predmeta.

2. Ocjena Suda

(a) Opća načela

108. Sud ponavlja da se pitanje je li razdoblje trajanja pritvora razumno ne može procijeniti *in abstracto*. Razumnost duljine pritvora optuženika treba ocjenjivati u svakom predmetu prema posebnim značajkama tog predmeta. Kontinuirani pritvor može biti opravdan u nekom predmetu samo ako postoje konkretne naznake istinskog zahtjeva javnog interesa koji, ne dovodeći u pitanje predmnijevu nevinosti, preteže nad pravilom o poštovanju slobode pojedinca (vidi, između mnogih drugih izvora prava, predmet *W. protiv Švicarske*, 26. siječnja 1993., stavak 30., Serija A br. 254-A i *Pantano protiv Italije*, br. 60851/00, stavak 66., 6. studeni 2003.).

109. U prvom je redu na nacionalnim sudskim vlastima da se pobrinu da u danom predmetu pritvor okrivljenika ne premaši razumni rok. U tu svrhu sudske vlasti moraju ispitati sve činjenice u korist ili protiv postojanja istinskog zahtjeva javnog interesa koji opravdava, uz dužno poštovanje načela predmnijevne nevinosti, odstupanje od pravila poštovanja slobode pojedinca, te ih trebaju navesti u svojim odlukama o zahtjevima za puštanje na slobodu. U biti, Sud je pozvan odlučiti je li došlo do povrede članka 5.

stavka 3. Konvencije na osnovi obrazloženja danih u tim odlukama i činjenica koje navodi podnositelj zahtjeva u svojim žalbama (vidjeti *Kudła protiv Poljske* [VV], br. 30210/96, stavak 110., ECHR 2000-XI i *Labita protiv Italije* [VV], br. 26772/95, stavak 152. ECHR 2000-IV).

110. Trajno postojanje osnovane sumnje da je uhićena osoba počinila djelo jest *conditio sine qua non* valjanosti kontinuiranog pritvora, ali nakon određenog proteka vremena, to više nije dovoljno. Sud tada treba utvrditi je li lišavanje slobode i dalje opravdano drugim osnovama koje su navele sudbene vlasti. Ako su te osnove „mjerodavne” i „dovoljne”, Sud mora utvrditi i jesu li nadležne nacionalne vlasti pokazale „posebnu revnost” u vođenju postupka (vidjeti *Toth protiv Austrije*, 12. prosinca 1991., stavak 67., Serija A br. 224 i *Bochev protiv Bugarske*, br. 73481/01, stavak 55., 13. studenog 2008.).

(b) Primjena ovih načela na ovaj predmet

111. Sud primjećuje da je pritvor podnositelju zahtjeva započeo kada je uhićen 8. listopada 2008. (vidjeti prethodni stavak 6.). Bio je u pritvoru u smislu članka 5. stavka 3. Konvencije do njegove osude na Županijskom sudu u Rijeci dana 8. lipnja 2010. (vidjeti prethodni stavak 39. i, primjerice, *Belevitskiy protiv Rusije*, br. 72967/01, stavak 99., 1. ožujka 2007.). Od tog datuma do 10. svibnja 2011., kada je Vrhovni sud ukinuo prvostupanjsku presudu Županijskog suda u Rijeci (vidjeti prethodni stavak 41.), zadržan je u pritvoru „nakon osude nadležnog suda” u smislu članka 5. stavka 1. točke (a) i stoga to razdoblje trajanja njegova pritvora ne potpada pod područje primjene članka 5. stavka 3. (vidjeti *Kudła*, prethodno navedeno, stavak 104.). Od 10. svibnja 2011. do njegova puštanja na slobodu do suđenja dana 3. listopada 2012. (vidjeti prethodni stavak 77.) podnositelj zahtjeva ponovno je u pritvoru u smislu članka 5. stavka 3. Konvencije (vidjeti *Solmaz protiv Turske*, br. 27561/02, stavak 34., 16. siječnja 2007.).

112. Slijedom toga, razdoblje trajanja pritvora podnositelja zahtjeva koje će se razmatrati ukupno iznosi tri godine i dvadeset tri dana. Sud na početku bilježi da je tolika pretjerana duljina pritvora podnositelja zahtjeva (više od tri godine) stvar koja jako zabrinjava i mora imati vrlo dobro opravdanje (vidjeti *Tsarenko protiv Rusije*, br. 5235/09, stavak 68., 3. ožujka 2011. i *Trifković protiv Hrvatske*, br. 36653/09, stavak 121., 6. studenoga 2012.).

113. Sud primjećuje da je podnositelj zahtjeva od početka u listopadu 2008. zadržan u pritvoru na osnovi rizika od utjecaja na dokazni postupak, rizika od ponavljanja kaznenog djela i ozbiljnosti optužbi (vidjeti prethodni stavak 8.). Već u studenom 2008., nakon što su svjedoci ispitani tijekom istrage, pritvor podnositelju zahtjeva produljen je samo na osnovi rizika od ponavljanja kaznenog djela i ozbiljnosti optužbi (vidjeti prethodni stavak 9.) do 4. veljače 2009. kada je Vrhovni sud utvrdio da potonja osnova nije mjerodavna za određivanje pritvora podnositelju zahtjeva i odredio mu ga je samo na osnovi rizika od ponavljanja kaznenog djela (vidjeti prethodni

stavak 17.). Do svog puštanja na slobodu 3. listopada 2012. podnositelj zahtjeva zadržan je u pritvoru na osnovi rizika od ponavljanja kaznenog djela.

114. Prilikom produljenja pritvora podnositelju zahtjeva na osnovi rizika od ponavljanja kaznenog djela domaći sudovi oslonili su se na navodnu namjeru podnositelja zahtjeva da počini kaznena djela i na okolnosti u kojima su kaznena djela navodno planirana i organizirana. Sud je mišljenja da su te osnove, imajući na umu osobito ozbiljnu prirodu kaznenih djela za koje je optužen podnositelj zahtjeva, barem na početku bile „mjerodavne” i „dovoljne” da bi opravdale pritvor podnositelja zahtjeva.

115. Sud, međutim, smatra da nije potrebno daljnje razmatranje opsega do kojeg su te osnove mjerodavne ili dovoljne za produljenje trajanja pritvora podnositelju zahtjeva s obzirom na to da se u predmetu u svakom slučaju dogodila povreda njegovih prava prema članku 5. stavku 3. Konvencije iz sljedećih razloga (usporediti, primjerice, *Scott protiv Španjolske*, 18. prosinca 1996., stavci 78. – 84., *Izvešća o presudama i odlukama* 1996-VI; *Malkov protiv Estonije*, br. 31407/07, stavak 49., 4. veljače 2010.; *Szepesi protiv Mađarske*, br. 7983/06, stavak 27., 21. prosinca 2010. i *Dervishi*, prethodno navedeno, stavak 138.).

116. Sud primjećuje da je optužnica protiv podnositelja zahtjeva prvo podnesena prvostupanjskom sudu dana 31. prosinca 2008. i da je prva rasprava održana 19. i 20. listopada 2009., tj. više od deset mjeseci nakon toga (vidjeti prethodne stavke 14. i 29.). Podnositelj zahtjeva zadržan je u pritvoru cijelo to razdoblje, a prvostupanjska presuda donesena je nakon još sedam mjeseci dana 8. listopada 2010. (vidjeti prethodni stavak 39.).

117. Nadalje, Sud primjećuje da je nakon donošenja prvostupanjske presude kojom je osuđen podnositelj zahtjeva trebalo Vrhovnom sudu gotovo jedna godina da razmotri žalbe nakon čega je ukinuo prvostupanjsku presudu i naložio ponovni postupak (vidjeti prethodni stavak 41.). U daljnjem tijeku postupka nekoliko je rasprava odgođeno i nije bilo napretka ili razvoja u postupku sljedećih godinu dana i pet mjeseci do puštanja podnositelja zahtjeva na slobodu u listopadu 2012. (usporediti *Dervishi*, prethodno navedeno, stavak 141.). Istodobno je cijelo to razdoblje podnositelj zahtjeva zadržan u pritvoru, a njegov je pritvor produljen dva puta nakon proteka maksimalnog zakonskog roka iako nije postojalo ništa u odugovlačenjima što bi se moglo pripisati nepravilnom ponašanju od strane podnositelja zahtjeva ili što je opravdano drugim mjerodavnim ili ozbiljnim okolnostima (vidjeti prethodne stavke 49. i 70.).

118. U takvim okolnostima u kojima je podnositelj zahtjeva bio zadržan u pritvoru više od jedne godine i deset mjeseci tijekom postupka na prvostupanjskom sudu nakon što je optužnica poslana na suđenje, razdoblje od jedne godine i gotovo pet mjeseci neaktivnosti dovodi do ozbiljnih briga oko razumnosti kontinuiranog pritvora podnositelja zahtjeva (usporediti *Szepesi*, prethodno navedeno, stavak 28.). To je zahtijevalo da domaći

sudovi razmotre je li on mogao biti uvjetno pušten na slobodu do suđenja u skladu s člankom 5. stavkom 3. Konvencije (vidjeti *Vlasov protiv Rusije*, br. 78146/01, stavak 104., 12. lipnja 2008.).

119. Sud u tom pogledu primjećuje da niti u jednoj fazi postupka nije uopće razmotrena mogućnost izricanja alternativnih, manje strožih mjera opreza, kao što su jamčevina ili policijski nadzor, izričito predviđenih hrvatskim pravom, kako bi se osiguralo pravilno vođenje kaznenog postupka (vidjeti *Dervishi*, prethodno navedeno, stavak 142.).

120. Sud stoga smatra da se razdoblje odugovlačenja tijekom postupka zajedno s vrlo dugim razdobljem od godinu dana i gotovo pet mjeseci bez ikakvog napretka ili novog razvoja događaja u postupku, te činjenicom da domaće vlasti nisu nikada razmotrile zamjenu podnositeljevog pritvora s drugim mjerama opreza, može samo smatrati nespojivim sa zahtjevom „posebne revnosti” (vidjeti *Dervishi*, prethodno navedeno, stavak 144.).

121. Prema tome došlo je do povrede članka 5. stavka 3. Konvencije.

III. OSTALE NAVODNE POVREDE KONVENCIJE

122. Podnositelj zahtjeva prigovorio je, pozivajući se na članak 5. stavke 4. i 13. Konvencije, da nije bilo učinkovitih pravnih sredstava dostupnih za njegove prigovore. Također se pozvao na članak 6. stavke 1. i 2. Konvencije ponavljajući prethodno navedene tvrdnje i članak 14. Konvencije tvrdeći da je bio diskriminiran, no bez daljnjih mjerodavnih obrazloženja.

123. U svjetlu cjelokupnog materijala koje posjeduje, te u mjeri u kojoj su pitanja koja su predmet prigovora u njegovoj nadležnosti, Sud smatra da taj dio zahtjeva ne upućuje na postojanje bilo kakve povrede Konvencije. Iz toga slijedi da je nedopušten prema članku 35. stavku 3. kao očigledno neosnovan i da ga treba odbiti na osnovi članka 35. stavka 4. Konvencije.

IV. PRIMJENA ČLANKA 41. KONVENCIJE

124. Članak 41. Konvencije navodi:

„Ako Sud utvrdi da je došlo do povrede Konvencije i dodatnih protokola, a unutarnje pravo zainteresirane visoke ugovorne stranke omogućava samo djelomičnu odštetu, Sud će, prema potrebi, dodijeliti pravednu naknadu povrijeđenoj stranci.”

A. Naknada štete

125. Podnositelj zahtjeva potraživao je 100.000,00 eura (EUR) na ime naknade nematerijalne štete.

126. Vlada je podnositeljev zahtjev smatrala pretjeranim, neosnovanim i nepotkrijepljenim.

127. Imajući u vidu sve okolnosti ovog predmeta, Sud prihvaća da je podnositelj zahtjeva pretrpio nematerijalnu štetu koja se ne može

nadoknaditi samo utvrđivanjem povrede. Procjenjujući na pravičnoj osnovi, Sud podnositelju zahtjeva dodjeljuje 3.100,00 eura (EUR) na ime naknade nematerijalne štete, uz sve poreze koji bi mu mogli biti obračunati.

B. Troškovi i izdatci

128. Podnositelj zahtjeva također je potraživao troškove i izdatke u neodređenom iznosu.

129. Vlada je smatrala da podnositelj zahtjeva nije nikako uspio potkrijepiti svoje tvrdnje o troškovima i izdacima.

130. Prema sudskoj praksi Suda, podnositelj zahtjeva ima pravo na naknadu troškova i izdataka samo u mjeri u kojoj je dokazano da su oni stvarno nastali i bili potrebni te da je njihova količina razumna. Sud primjećuje, uzimajući u obzir dokumente u njegovu posjedu i prethodne kriterije, da podnositelj zahtjeva nije odredio i potkrijepio svoju tvrdnju o troškovima i izdacima te se stoga ne može dodijeliti naknada po toj osnovi (vidjeti *Goriany protiv Austrije*, br. 31356/04, stavak 39., 10. prosinca 2009.).

C. Zatezna kamata

131. Sud smatra primjerenim da se zatezna kamata temelji na najnižoj kreditnoj stopi Europske središnje banke uvećanoj za tri postotna boda.

IZ TIH RAZLOGA, SUD JEDNOGLASNO

1. *Utvrđuje* da su prigovori o navodnoj nezakonitosti i trajanju podnositeljeva pritvora, prema članku 5. stavku 1. točki (c) i stavku 3. Konvencije, dopušteni, dok je ostatak zahtjeva nedopušten;
2. *Presuđuje* da nije došlo do povrede članka 5. stavka 1. točke (c) Konvencije;
3. *Presuđuje* da je došlo do povrede članka 5. stavka 3. Konvencije;

4. *Presuđuje*

- (a) da tužena država treba isplatiti podnositelju zahtjeva, u roku od tri mjeseca od datuma kada presuda postane konačna u skladu s člankom 44. stavkom 2. Konvencije, 3.100,00 eura (EUR) (tri tisuće sto eura) na ime nematerijalne štete, uz sve poreze koji bi mogli biti obračunati, preračunato u hrvatske kune po tečaju važećem na dan namirenja;
- (b) da se od protoka prethodno navedena tri mjeseca do namirenja plaća obična kamata koja je jednaka najnižoj kreditnoj stopi Europske središnje banke tijekom razdoblja neplaćanja, uvećanoj za tri postotna boda;

5. *Odbija* preostali dio zahtjeva podnositelja za pravičnom naknadom.

Sastavljeno na engleskome jeziku i otpravljeno u pisanom obliku dana 24. srpnja 2014. u skladu s pravilom 77. stavcima 2. i 3. Poslovnika Suda.

Søren Nielsen
Tajnik

Isabelle Berro-Lefèvre
Predsjednica

Prevela prevoditeljska agencija Alkemist

ALKEMIST
European Translation Agency
ALKEMIST STUDIO d.o.o.
Miramarska 24/6, 10 000 Zagreb
OIB: 72460496524

